ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ИСКЕ УЗИ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

№ 22 28.12.2015 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл җирлеген су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемасын раслау турында

«Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу турында» гы 07.12.2011 ел, № 416-ФЗ Федераль закон һәм РФ Хөкүмәтенең 05.09.2013 ел, №782 карарына ярашлы рәвештә, ТР Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл җирлеге башкарма комитеты Карар итә:

1. Иске Узи авыл җирлеге башкарма комитетының 03.02.2014 елгы 1 номерлы карары үз көчен югалткан дип саналырга тиеш.
2. Иске Узи авыл җирлеген 2030 елга кадәрге чорга су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемасын кушымталар (no 1, no 2, no 3 кушымталар)нигезендә расларга
3. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының http рәсми сайтында бастырып чыгарырга:// aksubayevo.tatarstan.ru.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Иске Узи авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе : Н.В.Айдова

расланган
Иске Узи авыл җирлеге
башкарма комитеты карары белән
28 декабрь 2015ел № 22

ТР Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл җирлеген су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемасы

Иске Узи авылы 2015ел

Эчтәлек

Схемапаспорты……………………………………………………………..…………3

Кереш…………………………………………………………………..……..…5

1 нче бүлек. Су белән тәэмин итү схемасы……………………………......6

1.1 климат шартлары …………………………………………………...6

1.1.1 Иске Узи авыл җирлегенең су белән тәэмин итү системасы структурасын тасвирлау ………………………………………………… 7

1.1.2 су белән тәэмин итү системаларының эшләвен тасвирлау ……...…10

1.1.3 Су ресурсларының торышы ……………………………..………..….11

1.2 1.2 су куллануның булган балансы ……………………..……...12

1.3 су белән тәэмин итү өлкәсендә коммуналь ресурсларны перспективалы куллану …………………...…………………………………..…14

1.4 су белән тәэмин итү системалары объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү буенча тәкъдимнәр ………..…..15

1.5 үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системалары объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә һәм модернизацияләүгә капиталь кертемнәрне бәяләү..16

2 нче бүлек. Суны чистарту схемасы……………………………..…...18

2.1 Иске Узи авыл җирлегенең су чыгару өлкәсендәге гамәлдәге урыны ………………………………..…18

2.2 проект тәкъдимнәре ……………………………………………….18

Кушымта …………………………………………………………………..19

Иске Узи авыл җирлеген су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемасы паспорты

Исем	Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл җирлеген су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемасы.
Проектның инициаторы (муниципаль заказчы).	Иске Узи авыл җирлеге башкарма комитеты.
Объектның урнашу урыны	Россия, Татарстан Республикасы, Аксубай районы, Иске Үзи авылы
Схеманы эшләү өчен норматив-хокукый база	--2011 елның 7 декабрендәге 416-ФЗ номерлы Федераль закон (ред. 30.12.2012) су белән тәэмин итү һәм суны чистарту» СП 31.13330.2012 су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар СНиП 2.04.02 актуальләштерелгән редакциясе.-84* Министрлык Боерыгы Россия Федерациясенең Төбәк үсеше 2011 елның 29 декабре no 635/14; СП 32.13330.2012 Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. Актуальләштерелгән редакция СНИП 2.04.03-85* боерык белән расланган Россия региональ үсеш министрлыгы Федерациянең (Россия Төбәкләр министрлыгы) 2011 елның 29 декабрендәге карары 635/11 номерлы һәм 2013 елның 01 гыйнварыннан гамәлгә кертелгән; - СП 10.13130.2009 янгынга каршы системалар яклау. Эчке янгынга каршы сүүткәргеч. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре"; СП 8.13130.2009 янгынга каршы системалар яклау. Тышкы янгын чыганаклары су белән тәэмин итү. Янгын сүндерү таләпләре куркынычсызлык». Иске Узи авыл җирлегенең генераль планы, авыл җирлеге Советының 2012 елның 24 декабрендәге 19 номерлы карары
Схеманың максатлары	- үзәкләштерелгән системаларны үстерү булган һәм яңа өчен су белән тәэмин итү 2025 елга кадәр торак фонды төзелеше. - коммуналь җитештерү куләмен арттыру продукция, аерым алганда, күрсәтү сыйфаты яхшырган очракта су белән тәэмин итүгә хезмәтләр, шулай ук бәяне саклау сәясәт; - су белән тәэмин итү системаларының эшен яхшырту; - эчә торган суның сыйфатын яхшырту.

Максатларга ирешү ысулы	- хәзерге су алу урыннарын реконструкцияләү төен; магистраль челтәрләр төзү мөмкинлекне тәэмин итүче сууткәргечләр Иске Узи авыл җирлеген даими су белән тәэмин итү; - исәпкә алу приборларын урнаштыру; - шәхси торак йортларны җиһазландыру җирле чистарту корылмалары; локаль чистарту корылмалары төзү терлекчелек предприятиеләрендә; - тирә-юньгә зыянлы йогынтыны киметү тирәлек.
Схеманы гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	Схема 2014-2030 елларда гамәлгә ашырылачак. Проектта 2 этап билгеләнә, аларның һәрберсендә коммуналь инфраструктураның җитештерү куәтләрен реконструкцияләү планлаштырыла.
Схема чараларын гамәлгә ашырудан көтелгән нәтиҗәләр	1. Торак пунктның заманча коммуналь инфраструктурасын булдыру. 2. Коммуналь хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын күтәрү. 3. Су белән тәэмин итү объектларының тузганлык дәрәҗәсен киметү. 4. Экологик хәлне яхшырту Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл җирлеге территориясе. 5. Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу объектларын модернизацияләү һәм төзү проектларын финанслау максатыннан бюджеттан тыш чыганаклар (шул исәптән шәхси инвесторлар, кредит һәм гражданнарның шәхси акчалары) акчаларын җәлеп итү өчен уңай шартлар тудыру. 6. Яңа төзелә торган торак фонды һәм җитештерү, рекреацион һәм социаль-мәдәни билгеләнештәге объектлар өчен билгеләнгән җир кишәрлекләрен су белән тәэмин итү челтәрләре белән тәэмин итү.
Инвестицион программаның үтәлешен контрольдә тоту	Оператив контрольне Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл җирлеге башлыгы башкара.

Кереш

Иске Узи авыл җирлеген су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемасы 2030 елга кадәрге чорга түбәндәге документлар нигезендә эшләнгән:

- Территориаль планлаштыру схемалары;

Шулай ук Федераль закон таләпләренә ярашлы рәвештә

07.12.2011 N416-ФЗ (ред.30.12.2012) су белән тәэмин итү һәм су чыгару турында.

Схема үз эченә су белән тәэмин итү һәм су чыгару системаларын булдыру буенча беренче чираттагы чараларны ала, бу системаларның ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән, шулай ук кешеләрнең яшәү өчен куркынычсыз һәм уңайлы шартлар.

Су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемасы үз эченә ала:

үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү һәм су чыгару системаларын үстерүнең төп юнәлешләре, принциплары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре;

торак пункт үсешен исәпкә алып, 10 елдан да ким булмаган вакытка эчәрлек, техник су куллануның фаразланган балансы;

Үзәкләштерелгән һәм үзәкләштерелмәгән су белән тәэмин итү зоналары (су белән тәэмин итү үзәкләштерелгән һәм үзәкләштерелмәгән, салкын су белән тәэмин итү системаларын кулланып башкарыла торган территорияләр) һәм үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системалары Исемлеге;

үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү системалары объектларын урнаштыру планлаштырылган карталар (схемалар);

үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү системалары объектларын урнаштыруның планлаштырылган зоналары чикләре;

су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемаларын этаплар буенча бүлү буенча төп чаралар исемлеге, шул исәптән бу чараларның техник нигезләмәләре һәм аларны гамәлгә ашыру бәясен бәяләү.

Чаралар коммуналь инфраструктура системасының түбәндәге объектларын үз эченә ала:

1) су белән тәэмин итү:

су белән тәэмин итү челтәрләре;

су алу.

2) суны чистарту:

- торак төзелеш зонасында шәхси торак йортларны җиһазландыру

локаль чистарту корылмалары (ЛОС);

Терлекчелек комплексларының ЛОС-агынтылары.

1 нче бүлек.

Су белән тәэмин итү схемасы

1.1 климат шартлары

Авыл җирлеге территориясе урман – даланың урман-үсемлек зонасына керә һәм язгы һәм иртә көзге салкыннар, вакыт-вакыт корылык белән климат белән характерлана. Җилләр өстенлек итә

көньяк-көнбатыш. Рельефы дулкынлы, урыны биек. Иң зур елгасы-зур Сульча.

Климаты уртача континенталь. Ул җылы дымлы җәй (июль аенда уртача һава температурасы 18,6 градус) һәм уртача салкын кыш белән характерлана. (40-70 см)

Кышкы чорның озынлыгы, күчү даталары арасында

көнлек уртача температура 00 стан соң, уртача 5,5 ай тәшкил итә (28.10-06.04).

Җәйге чорның озынлыгы уртача тәүлеклек һава температурасы +100С 4,5 айдан югарырак.

Һәр күчеш чорының (көз һәм яз) озынлыгы якынча 1 ай тәшкил итә. Көз өчен-ноябрь, яз өчен – апрель.

Метеостанция мәгълүматлары буенча уртача күпьеллык еллык һава температурасы +3,9 0С тәшкил итә. еллык температура йөреше айлар буенча шактый җайлы күренә, чөнки аңа сусаклагыч йогынтысы тәэсир итә.

Иң салкын ай гыйнвар, уртача һава температурасы -11,1 0С.

Иң эссе айның (июль) уртача айлык максималь һава температурасы +24,5 0С тәшкил итә.

Салкын чор температурасы (җылыту чорының иң салкын өлеше уртача температурасы) -16,6 0С.

Җәйге максималь температура +38°ска кадәр җитә, ә торак территориясендә теркәлгән Температураның абсолют минимумы -36°СКА тигез.

Туфрак туңу куркынычы дәрәҗәсе буенча, сезонлы туңу зонасында зәгыйфь һәм практик яктан чиста булмаганнарга карый. Бу районда Балчыклы туфрак өчен сезонлы туңуның норматив тирәнлеге 1,61 м тәшкил итә. сууткәргеч челтәрләре траншеяләренең төбе 2 тирәнлектә урнашканлыгын исәпкә алып

2,5 м, бу туңу тирәнлегеннән түбәнрәк, челтәрләрнең туңу куркынычы юк.

1.1.1 Иске Узеевка авыл җирлегенең су белән тәэмин итү системасы структурасы тасвирламасы.

Иске узи авыл җирлеге «Аксубай муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 39-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына ярашлы рәвештә оештырылган.

Иске Узи авыл җирлеге составына әлеге законга ярашлы рәвештә: Үзәк усадьба урнашкан Иске Узи авылы, Яңа Мокшино авылы, Яңа Баланда авылы керә.

Иске узи авыл җирлеге Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының көньяк өлешендә урнашкан.

Чикләү:

көнчыгышта Беловка авыл җирлеге җирләре белән;

төньякта Яңа Аксубай авыл җирлеге җирләре белән;

көнбатышта Мюд авыл җирлеге җирләре белән;

көньяк-көнбатышта Мюд авыл җирлеге җирләре белән;

көньякта Нурлат муниципаль районы җирләре белән.

Иске Узи авыл җирлегенең гомуми мәйданы 3276 га тәшкил итә, шул исәптән торак пунктларның мәйданы 280,48 га, шуларның: Иске Узи авылы 171,95 га, Яңа Мокшино авылы 83,92 га, Яңа Баланда авылы 24,61 га.

Иске Узи авыл җирлеге җирләре уңдырышлы. Климаты уртача дымлы. Умартачылык, терлекчелек һәм үсемлекчелек өчен шартлар бар.

Торак пунктта гомуми белем бирү мәктәбе, балалар бакчасы, авыл бакчасы бар китапханәсе булган мәдәният йорты, авыл клубы, 2 фельдшер - акушерлык пункты, «Агрофирма Сэт иле «ҖЧҖ Авыл хуҗалыгы предприятиесе,» Аксу Агро «ҖЧҖ, гаилә фермалары, крестьян-фермер хуҗалыклары, 3 кибет.

Иске Узи авыл җирлегенең Татарстан Республикасының башка районнары һәм Россия төбәкләре белән транспорт элемтәсе хәзерге вакытта төбәк һәм федераль автомобиль юллары аша башкарыла.

Авыл җирлеге 2006 елда барлыкка килгән, 35 км ераклыкта урнашкан Аксубай бистәсе

Территориясе 23,1 кв. км, шул исәптән авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр мәйданы 20,4 кв. км.

Авыл хуҗалыгы үсемлекчелек һәм терлекчелек тармакларына юнәлдерелгән, бодай, арыш, сабан, арпа, шикәр чөгендере үстерелә.

Иске узи авыл җирлеге үз эшчәнлеген Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл җирлеге Советының 31.08.2010 ел, № 12 карары белән кабул ителгән устав нигезендә алып бара.

Торак пункт территориясе йорт яны участоклары белән бер катлы төзелештән гыйбарәт.

Торак пунктны, агросәнәгать комплексы предприятиеләрен су белән тәэмин итү чыганагы буларак, каптаж ярдәмендә артезиан сулары кулланыла. Су белән тәэмин итү ихтыяҗлары өчен җир өстендәге Чыганаклар (елгалар, күлләр) аларның пычрануы аркасында кулланылмый.

Хәзерге вакытта торак пункт территориясендә хуҗалык-эчү һәм янгынга каршы су белән тәэмин итүнең төп чыганаклары булып артезиан сулары тора. Су алу корылмалары составына: су кабул итү корылмалары белән берләштерелгән 1 нче күтәрү насос станциясе, су күтәрү манарасы һәм суүткәргеч челтәрләре керә.

Иске Узи авыл җирлеге территориясендә 2 суүткәргеч скважина теркәлгән, аларның якынча куәте 294 м3/көн.

Чыганак 10 м3 (209,8 м3 тәүлегенә) җитештерү куәте белән ЭВЦ суга батыру насосы белән җиһазландырылган.

Су әзерләү һәм су чистарту юк, кулланучыларга башлангыч (табигый) су бирелә, сыйфат ягыннан яхшы сыйфатлы артезиан скважиналарыннан су, химик һәм бактериологик күрсәткечләр буенча СанПиН таләпләрен канәгатьләндерә 2.1.4.1074-01 эчәр су. Эчәрлек су белән тәэмин итүнең үзәкләштерелгән системаларының су сыйфатына гигиена таләпләре. Сыйфат контроле " 1 нче таблицада китерелә.

1 нче Таблица. Артезиан скважиналарының характеристикасы

№ п п	*Торак пунктның атамасы*	*Кол-во родников, шт.*	*Кол-во скважин, шт*	*Производительность, м³/сут*	*Наличие ЗСО, шт.*	*Кол-во ВБ/емкость, шт.*	*Прот-ть сетей водопровода, км*	*Прот-ть сетей подлежащих замене, км*
1	**Иске Үзи АҖ**	**2**	**3**	**294**	**2**	**-**	**15,50**	**2,5**
	Иске Үзи	1	2	209,8	1	-	13,5	1
	Яңа Баланда	коелар						
	Яңа Мокшино	1	1	84,2	1	-	2	1,5

Артезиан скважиналары беренче билбауның санитар саклау зонасы белән тәэмин ителгән, аның күләме 30 м тәшкил итә.СП 31.13330.2012 су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар (СНиП 2.04.02 актуальләштерелгән редакциясе).-84*) Россия Федерациясе Төбәк үсеше министрлыгының 2011 елның 29 декабрендәге 635/14 номерлы боерыгы.

1 нче күтәрү насос станциясе биргән һәм кулланучылар тарафыннан сарыф ителгән Су чыгымнарын көйләү өчен 30 м3 сыйдырышлы Су күтәрү манарасы хезмәт итә. Моннан тыш, Чиста су резервуарында янгын сүндерү өчен су запасы саклана.

Иске Үзи авылы

Суүткәргеч системасы, хуҗалык-эчү һәм янгынга каршы ихтыяҗларны канәгатьләндерүне исәпкә алып, артезиан скважинасыннан һәм су күтәрү манарасыннан тора. Артезиан скважинасыннан су насос белән артезиан скважинасыннан биеклектә урнашкан су күтәрү манарасына күтәрелә, манарадан су суүткәргечкә керә.

Су белән тәэмин итү челтәрләренең характеристикасы

ПЭДу суүткәргече челтәрләренең озынлыгы 100 8,4 км.

Иске Үзеево авылының суүткәргеч челтәрләре схемасы

1 нче кушымтаны карагыз

Яңа Мокшино авылы

Суүткәргеч системасы, хуҗалык-эчү һәм янгынга каршы ихтыяҗларны канәгатьләндерүне исәпкә алып, артезиан скважинасыннан һәм су күтәрү манарасыннан тора. Артезиан скважинасыннан су насос белән артезиан скважинасыннан биеклектә урнашкан су күтәрү манарасына күтәрелә, манарадан су суүткәргечкә керә.

Су белән тәэмин итү челтәрләренең характеристикасы

ПЭДу суүткәргече челтәрләренең озынлыгы 100 1,6 км.

Яңа Мокшино авылының сууткәргеч челтәрләре схемасы

2 нче кушымтаны карагыз

Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл җирлеген су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызуның әлеге схемасында түбәндәге терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла:

сууткәргеч су үткәрү корылмасы, суны куллану урынына үткәрү (бирү) өчен корылма;

» су белән тәэмин итү чыганагы " су белән тәэмин итү өчен кулланыла торган су объекты яки җир асты сулары ятмасы;

"хисапланган су чыгымнары" нормативлар таләпләренә ярашлы рәвештә билгеләнгән төрле су белән тәэмин итү төрләре өчен су чыгымнары;

"су чыгару системасы" - су кабул итү җайланмалары, квартал эчендәге челтәрләр, коллекторлар, насос станцияләре, торба үткәргечләр, чистарту корылмалары, чистартылган агымны әйләнә-тирә мохиткә чыгару өчен корылмалар җыелмасы;

"предприятие эшчәнлеге зонасы" (эксплуатация зонасы) - су белән тәэмин итү һәм (яки) ташландык суларны агызуны гамәлгә ашыручы оешманың су белән тәэмин итү һәм (яки) ташландык суларны агызу системалары объектлары урнашкан зоналарны, шулай ук аның абонентлары (кулланучылары)объектлары урнашкан зоналарны үз эченә алган территория;

"су белән тәэмин итү объектының эш зонасы (технологик зонасы)» сууткәргеч челтәренең өлеше, аның чикләрендә корылма кулланучыларга кирәкле су чыгымнарын биргәндә басымның норматив кыйммәтләрен тәэмин итә ала;

"канализация зонасы (канализация бассейны)

чистарту корылмасы яки турыдан - туры чыгару канализация челтәренең өлеше, аның чикләрендә корылма (туры чыгару) агынты суларны кабул итүне һәм/яки чистартуны тәэмин итә ала;

"су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемасы" график күрсәтү элементлары һәм исәпләнгән вакытка су белән тәэмин итү һәм су чыгару системаларының торышы һәм үсеш перспективалары турында тулы берсүзсез текст тасвирламасы җыелмасы;

"инженерлык инфраструктурасы схемасы" - исәпләнгән вакытка инженерлык инфраструктурасының торышын һәм үсеш перспективаларын график рәвештә күрсәтү һәм берсүзсез текст белән тасвирлау җыелмасы.

1.1.3 су ресурсларының торышы

Су белән тәэмин итү чыганакларының кыскача характеристикасы

Иске Узи авыл җирлеге торак пунктларын су белән тәэмин итү җир асты суларын куллануга нигезләнгән. Су белән тәэмин итү Иске Узи һәм Яңа Мокшино авылларында урнашкан ике артезиан скважинасыннан башкарыла.

Су алу скважиналары өчен гидрогеологик нәтиҗәләр эшләнә һәм санитар саклау зоналарын оештыруның алдан нигезләмәләре бирелә.

Җир асты суларының сыйфатын контрольдә тотуны Нурлат һәм Аксубай районнарындагы «ТРда Гигиена һәм эпидемиология үзәге» ФБУЗ филиалының аккредитацияләнгән сынау лаборатория үзәге башкара. Суның сыйфаты органолептик, химик һәм микробиологик күрсәткечләр буенча СанПиН 2.1.4.1074-01 таләпләренә туры килә.

Авыл җирлеге территориясендәге җир өсте сулары бары тик җитештерү су белән тәэмин итү, хуҗалык-көнкүреш ихтыяҗлары, авыл хуҗалыгы су белән тәэмин итү өчен генә кулланыла.

Су объектларында су сыйфаты атмосфера явым-төшемнәре, предприятиеләрнең чистартылмаган агынты сулары, торак пунктлар, авыл хуҗалыгы җирләре территориясеннән җир өстендәге агым, шулай ук туфрак эрозиясе тәэсирендә формалаша.

Авыл җирлеге чикләрендәге елгаларның төп пычратучылары булып авыл хуҗалыгы җитештерү объектлары һәм халыктан барлыкка килгән агынты сулар тора.

Авыл хуҗалыгы предприятиеләренең эрозиягә каршы агротехник чараларны үтәмәве дә елгаларны пычратуга китерә

туфракны эшкәртү, су объектларына якын җирләрне эшкәртү, минераль ашламалар һәм пестицидларны нигезсез югары дозада кертү. Яңгырлар һәм язгы ташкын вакытында туфрак, тирес массасы, ягулык-майлау материаллары, нефть продуктлары юыла, бу елгаларның санитар хәлен начарлата.

Җир өстендәге һәм җир астындагы суларны пычратуда халыктан барлыкка килгән агынты сулар зур роль уйный, чөнки авыл җирлегенең торак пунктларында үзәкләштерелгән канализация системасы һәм чистарту корылмалары юк. Канализация булмау сәбәпле, халыктан агынты суларны кабул итүчеләр булып чокырлар, рельефның түбәнәйтелгән участоклары, кечкенә елгалар хезмәт итә. Яңгыр агымнарын кабул итүчеләр булып җир өстендәге су объектлары тора.

Җир өсте суларын пычратуның потенциаль чыганагы булып каты көнкүреш калдыклары чүплекләре тора ала, чөнки алар калдыкларны куркынычсыз саклауны тәэмин итми. Нәтиҗәдә, су басу һәм су басу вакытында, шулай ук җир асты сулары системасы аша көнкүреш калдыкларының таркалу продуктлары җир өстендәге су объектларына эләгергә мөмкин.

Әмма иң мөһим пычрану чыганаклары булып Олы Сульча елгасы бассейнында урнашкан нефть һәм газ чыгару комплексы объектлары тора. Коррозия, төзелеш техникасы бәрелү, технологик һәм төзелеш дефектлары нәтиҗәсендә бораулау җайланмаларында аварияләр җир өсте суларының нефть белән пычрануының иң типик сәбәпләре булып тора. Җир өсте су

ресурсларының торышын тасвирлап, күлләрнең экологик торышын билгеләп үтәргә кирәк, чөнки соңгы елларда күлләрнең табигый үсү һәм сазлану процессы территорияне интенсив авыл хуҗалыгы файдалануы, беренче чиратта, терлекләр көтүе һәм яр буе территорияләрен суырту белән күп тапкырлар көчәйтелгән.

Авыл җирлегендә җир өсте суларын саклау өлкәсендә төп проблема булып су саклау зоналары режимын үтәмәү тора. РФ су кодексы таләпләрен бозып, җир өстендәге су объектларының су саклау зоналарында авыл җирлеге торак пунктларының, авыллар янындагы каты көнкүреш калдыклары чүплекләренең канализацияләнмәгән торак төзелеше урнаштырылган.

1.2 су куллануның булган баланслары

Су куллану кулланучыларның барлык төрләре буенча билгеләнгән: халык саны, терлекчелек фермаларында һәм комплексларында хайваннарны тотуга су чыгымнары, йорт яны участокларын сугару, янгын сүндерү.

Халыкны су белән тәэмин итү күбесенчә су бүлү колонкалары аша башкарыла

Халыкның хуҗалык-эчү ихтыяҗларына су чыгымы

халык саны белән пропорциональ һәм биналарның төзекләндерү дәрәҗәсенә бәйле.

Исәпкә алынмаган чыгымнар терлекчелек фермаларында һәм комплексларында хайваннарны тоту өчен су чыгымнарын үз эченә ала.

Таблица 2. Иске

Узи авыл җирлегенең 2015 елга су куллану таблицасы*

№ п\п	Наименование сельских поселений и населенных пунктов	Коммунальный сектор число жителей / Среднесуточный расход, м^3/ сут. (1)	(2)	(3)	(4)	Всего	Макс. суточ., м^3/сут.	Неучтен. расходы, м^3/сут. (15%)	Полив, м3/сут.	Пожаротушение, м^3/сут.	Живот. сектор, м^3/сут.	Произ. сектор, м^3/сут.	Итого, м3/сут.	Макс. суточный, м^3/сут.
	Староузеевское сельское поселение					**864**	**151,24**	**18,90**	**51,84**	**108**	**72,4**	**-**	**377,20**	**402,4**
						126,0								
1	С.Старое Узеево		195	421	32	648	116,76	14,59	38,88	54	6,05	-	210,82	230,3
			37,1	58,0	1,28	97,3								
2	Д.Новая Баланда				34	34	1,63	0,20	2,04		44,7	-	48,3	48,6
					1,36	1,4								

3	Д.Новое Мокшино		55	118	9	182	32,85	4,11	10,92	54	21,7	-	118,08	123,6
			10,5	16,6	0,36	27,4								
Искәрмә: баганалар (1),(2),(3),(4) исемнәре буенча 1 кешегә су куллану нормалары буенча 2.5 таблицасына туры килә														

1 чиратка исәпләнгән Су чыгымнары (2020 ел)

Суның исәпләнгән вакытка (2030 ел)исәпләнгән чыгымнары

№ п\п	Наименование сельских поселений и населенных пунктов	Коммунальный сектор число жителей / Среднесуточный расход, $м^3$/ сут. (1)	(2)	(3)	(4)	Всего	Макс. суточ., $м^3$/сут.	Неучтен. расходы, $м^3$/сут. (15%)	Полив, м3/сут.	Пожаротушение, $м^3$/сут.	Живот. сектор, $м^3$/сут.	Произ. сектор, $м^3$/сут.	Итого, м3/сут.	Макс. суточный, $м^3$/сут.
	Староузеевское сельское поселение					814	150,47	18,81	48,84	108	72,4	-	373,47	398,5
						125,4								
1	С.Старое Узеево	-	221	412		634	119,62	14,95	38,04	54	6,05	-	212,73	232,7
		-	42,0	57,7		99,7								
2	Д.Новая Баланда	-	-	-	22	22	1,06	0,13	1,32	-	44,7	-	47,03	47,2
		-	-	-	0,88	0,9								
3	Д.Новое Мокшино	-	55	103	-	158	29,79	3,72	9,48	54	21,7	-	113,71	119
		-	10,5	14,4	-	24,8								
Искәрмә: баганалар (1),(2),(3),(4) исемнәре буенча 1 кешегә су куллану нормалары буенча 2.5 таблицасына туры килә														

Хайваннарны һәм кошларны терлекчелектә тоту өчен су чыгымнары фермалар һәм комплекслар ведомство нормалары нигезендә кабул ителгән РФ Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы тарафыннан эшләнгән һәм расланган втп-Н-97 технологик проектлау һәм:

сыерлар өчен (Яшьләр) 30 л/көн,

сыерлар өчен (сөтле) 100 л/көн,

сыерлар өчен (итле) 55 л/көн,

дуңгызлар өчен 25 л/көн,
сарыклар өчен 5,5 л/көн,
атлар өчен 60 л/көн,
йомырка токымлы тавыклар 0,31 л/көн,
ит токымлы тавыклар 0,36 л/көн,
- чебиләр - 0,27 л/көн,
казлар 1,68 л/көн.

Хисап чыгымнары

Гомуми су куллану хуҗалык өчен су чыгымнарын үз эченә ала-
торак һәм җәмәгать биналарында эчү ихтыяҗлары, тышкы
янгын сүндерү, урамнарны һәм яшеллекләрне сугару.

СНиП 2.04.02-84* п.2.1 буенча кабул ителгән биналарны (санитар-техник җиһазларны) төзекләндерү дәрәҗәсенә һәм су куллануның тәүлеклек һәм сәгать тигезсезлеге коэффициентларына бәйле рәвештә, халыкның хуҗалык-эчү ихтыяҗларына исәпләнгән Су чыгымнары бер кешегә су куллану нормаларыннан чыгып исәпләнә. Аерым су куллану җәмәгать биналарында хуҗалык-эчү һәм көнкүреш ихтыяҗларына су чыгымнарын үз эченә ала.

Торак пунктта тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәм бер үк вакытта янгыннар саны 5 СНиП 2.04.02-84* таблицасы нигезендә кабул ителгән. Янгынны сүндерү вакыты 3 сәгать. 8.13130.2009 елгы мәгълүматларга караганда, 50 кешедән азрак кеше яшәгәндә янгын сүндерү каралмаган.

Урамнарны һәм яшеллекләрне сугару өчен су куллану нормасы СНиП 2.04.01-85* 3 нче таблица 1 нче искәрмә буенча кабул ителгән һәм 1 кешегә 60 л/көн тәшкил итәчәк.

Янгынга каршы чаралар

Янгын сүндерү су күтәрү манараларыннан каралган.

Тышкы янгын сүндерүгә исәпләнгән су чыгымы 5 л/с;

Эчке янгын сүндерүгә исәпләнгән су чыгымы 2.5 л/с.

Торак пунктта тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәм бер үк вакытта янгыннар саны 5 СНиП 2.04.02-84* таблицасы нигезендә кабул ителгән. Янгынны сүндерү вакыты 3 сәгать. 8.13130.2009 елгы мәгълүматларга караганда, 50 кешедән азрак кеше яшәгәндә янгын сүндерү каралмаган.

1.3 су белән тәэмин итү өлкәсендә коммуналь ресурсларны перспективалы куллану

Торак инфраструктурасын үстерү буенча барлык чаралар

Иске узи авыл җирлеге хисапларга һәм чараларга ярашлы рәвештә Аксубай муниципаль районының территориаль планлаштыру схемалары каралган.

2030 елга кадәрге чорда су белән тәэмин итү һәм су чыгару системаларын үстерү төзелә торган территориянең зурлыгын арттыруны һәм халыкның тормыш сыйфатын яхшыртуны исәпкә ала.

3 нче Таблица. Иске Узи авыл җирлеге халкының саны турында мәгълүматлар

Иске Узи авыл җирлегендә халык саны фаразы, кеше

Исем	**2020 ел**	**2030 ел**
Иске Узи АҖ		
Иске Узи	648	634

Яңа Мокшино	34	22
Яңа Баланда	182	158

№ пп	Наименование территории	Хәзерге хәле (2015 ел))		Беренче чират (2020 ел)		Хисап вакыты (2030 ел))	
		Население (чел.)	Жилой фонд (тыс. кв.м)	Население (чел.)	Жилой фонд (тыс. кв.м)	Население (чел.)	Жилой фонд (тыс. кв.м)
1	**Иске Узи АЖ**	***900***	***16,23***	***864***	***21,08***	***814***	***23,03***
	Иске Узи	654	12,17	648	15,81	634	17,94
	Яңа Мокшино	37	0,86	34	0,83	22	0,62
	Яңа Баланда	209	3,21	182	4,44	158	4,47

Су белән тәэмин итү системасын проектлаганда кулланучылар өчен кирәкле су чыгымы билгеләнә. Халыкның хуҗалык-эчү ихтыяҗларына су чыгымы торак пунктны һәм торак төзелеш районын санитар-техник төзекләндерү дәрәҗәсенә бәйле.

1.4 су белән тәэмин итү системалары объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү буенча тәкъдимнәр

Су белән тәэмин итүне үстерүнең төп юнәлешләре Иске Узи авыл җирлеге халкын эчәр сыйфатлы су белән өзлексез тәэмин итү, системаларның ышанычлылыгын арттыру, челтәрләрдә аварияләр санын киметү, челтәрләрнең үткәрү сәләтен арттыру, су югалтуларын киметү.

Сүүткәргеч челтәрләрен торак пунктның бөтен территориясен 100% каплату өчен карарга кирәк.

Су куллануны арттыру уңайлы һәм
халыкның имин яшәве.

Хәзерге вакытта дәүләт программалары эшләнгән:

Халыкны чиста эчәр су белән тәэмин итү өчен «Чиста су» дәүләт программасы.

Программага кертелгән чараларны үтәү су белән тәэмин итү секторында нәтиҗәле идарә итү системасын булдырырга мөмкинлек бирәчәк:

- шәхси инвестицияләрне һәм инвестиция фондлары механизмын финанслау нигезендә озак вакытлы финанслауны тәэмин итү һәм шәхси инвестицияләрне җәлеп итү;
- Ватан инновацион җиһазлары җитештерүне стимуллаштыру;
- су белән тәэмин итү секторында төбәк һәм җирле программаларны гамәлгә ашыру;
- җитештерүне стимуллаштыру буенча чараларны гамәлгә ашыру
су белән тәэмин итү өлкәсендә инновацион Ватан җиһазлары;
- иң мөһимнәрен чиста эчәр су белән тәэмин итү программаларын гамәлгә ашыру социаль инфраструктура объектлары.

Торак пунктны үстерү концепциясен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге чараларны үтәү күздә тотыла:

1. эчә торган су сыйфатын көйләү, шул исәптән

беренче чиратта
суны зарарсызландыру, тимерсезләндерү, деманганацияләү һәм йомшарту;
2. су белән тәэмин итү челтәрләрен реконструкцияләү һәм алмаштыру
2020 елга кадәр заманча технологияләр нигезендә заманча материаллар;
3. су белән тәэмин итү челтәрләрен төзү
заманча технологияләр нигезендә заманча материаллар 2030 елга кадәр;
4. Су күтәрү манараларын һәм артезиан манараларын исәпкә алу приборлары белән җиһазландыру
скважиналар, диспетчеризация системасын кертү.

1.5. Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системалары объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә һәм модернизацияләүгә капиталь кертемнәрне бәяләү

Инвестицион-төзелеш комплексы эшли торган заманча базар шартларында чыгымнарның теге яки бу төрләрен нормалаштыруга карашларда төп үзгәрешләр булды, төзелеш өлкәсендә икътисади нигез үзгәрде.
Хәзерге вакытта төзелеш бәясен билгеләү өчен күп төрле ысуллар һәм алымнар бар, бәяләрнең үзгәреше һәм аларның төрлелеге эшнең бу этабында кирәкле чыгымнарны тулы күләмдә төгәл билгеләргә мөмкинлек бирми.
Шуңа бәйле рәвештә, проектлауның алга таба стадияләрендә төзелә торган объектның җирле шартларын һәм конкрет үзенчәлекле функцияләрен өйрәнү нигезендә төзелеш параметрларын җентекләп төгәлләү таләп ителә.
Капиталь төзелеш объектларының проект документациясен эшләү бәясе «төзелеш өчен проект эшләренә база бәяләре белешмәләре» нигезендә билгеләнгән (коммуналь инженерлык биналары һәм корылмалары, су белән тәэмин итү һәм канализация объектлары). Проект эшләренең база бәясе (2001 елның 1 гыйнварына) проектлана торган объектларның төп натураль күрсәткечләренә бәйле рәвештә билгеләнә һәм төзелеш өчен проект эшләренең бәясен билгеләү вакытына инфляция процессларын чагылдырган коэффициентка тапкырлап, агымдагы бәяләр дәрәҗәсенә китерелә.
Россия Федерациясе Төбәкләр үсеше министрлыгы.
Биналар һәм корылмалар төзүнең якынча бәясе
аналог-объектлар проектлары, кабатлау проектлары каталоглары буенча билгеләнгән социаль һәм инженерлык объектларын төзү өчен куллану
инфраструктура, төзелеш бәясе нормативлары
2012 елда РФ Төбәк үсеше министрлыгы тарафыннан чыгарылган ФЕР җыентыклары буенча 2001 елгы бәяләрдә һәм нормаларда, шулай ук 1969 елгы бәяләрдә һәм нормаларда УПВС җыентыкларын кулланып кулланыла. Эшләр бәясе 2013 ел бәяләренә түбәндәге коэффициентлар белән яңадан исәпләнгән: - СССР төзелеш эшләре буенча дәүләт комитетының 11.05.1983 елгы 94 номерлы карары; -СССР төзелеш эшләре буенча дәүләт комитетының 06.09.1990 елгы 14-Д номерлы хаты; - РСФСР төзелеш эшләре буенча дәүләт комитетының 24.09.1990 елгы 15-149/6 номерлы хаты; - по 2836-ИП/12/ГС 03.12.2012 ел Россия Федерациясе Төбәк үсеше министрлыгы; Россия Федерациясе Төбәк үсеше министрлыгының 05.10.2011 елгы 21790-ак/д03 номерлы хаты.

Чараларның исәпләнгән бәясе күрсәтмәләргә ярашлы рәвештә 2020 һәм 2030 елларга кадәр индекс - дефляторларны исәпкә алып, су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемасында китерелгән реализация этаплары буенча китерелә.
РФ Икътисади үсеш министрлыгы 21790-АК/Д03 номерлы 05.10.2011 елгы хат бәяләр индекслары һәм бәяләрне фаразлау өчен индекс-дефляторлар турында.
Проектлауның төрле этапларында бәяләрне билгеләү төрле методикалар белән башкарылырга тиеш. Проектка кадәрге стадиядә инвестицияләрне нигезләгәндә төзелешнең алдан (хисап) бәясе билгеләнә. Бу этапта проект юк, шуңа күрә ул бик зур күрсәткечләр буенча төзелә. Мондый күрсәткечләр булмаса, аналог объектларның бәясе турында мәгълүмат кулланылырга мөмкин. Капиталь төзелеш объектларына эш документациясен эшләгәндә проект-смета документациясен төзү юлы белән бәяне төгәлләү кирәк. Бәя проектлауның һәр стадиясендә билгеләнә, шуңа бәйле рәвештә аның этаплап детальләшүе һәм төгәлләнүе тәэмин ителә. Шулай итеп, Төп бәяләр проект документациясен эшләү һәм төзелешкә килешү бәяләрен формалаштыру максатыннан билгеләнә.
Хисапларда исәпкә алынмаган:
- дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен һәм күчемсез милекне резервлау һәм сатып алу бәясе;
төзелеш территорияләрендә топография-геодезия һәм геологик эзләнүләр үткәрү бәясе;
төзелеш территорияләрендәге биналарны һәм корылмаларны сүтү һәм сүтү буенча чаралар бәясе;
- булган объектларны реконструкцияләү буенча чараларның бәясе;
кирәкле җиһазлар белән җиһазландыру һәм янәшәдәге территорияне төзекләндерү;
- төзелеш территориясенең үзенчәлекләре.
Хисаплау нәтиҗәләре (эшләр бәясенең җыелма ведомосы)
3 нче кушымта.

2 нче бүлек. Суны чистарту схемасы.

2.1 Иске узи авыл җирлеген су бирү өлкәсендә гамәлдәге нигезләмә..

Хәзерге вакытта Иске Узи авыл җирлеге территориясе канализацияләнмәгән. Торак пунктларның үзәкләштерелгән көнкүреш һәм җитештерү агынты сулары юк. Халык җитәрлек дәрәҗәдә гидроизоляция булмаган, территориянең пычрануына китергән, выгреблар яки ишегалды бәдрәфләре белән файдалана.
Торак пункт территориясендә яңгыр канализациясе юк. Яңгыр һәм эрегән суларны читкә чыгару көйләнми һәм булган рельефның түбәнрәк урыннарына башкарыла.

2.2 проект тәкъдимнәре

Халыктан су чыгару нормалары СП 32.13330.2012 канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар су куллану нормаларына тиң кабул ителә, янгын запасын торгызу һәм территорияне сугару өчен су чыгымнарын исәпкә алмыйча, тәүлеклек тигезсезлек коэффициентын исәпкә алып.
Су белән тәэмин итү планында әйтелгәннәрдән чыгып, әйләнешле су белән тәэмин итү системаларын кертү, агып чыкмый торган производстволар һәм суны саклый

торган технологияләр булдыру хисабына су чыгаруны киметү буенча чаралар үткәрүне күздә тотарга кирәк.

Кече торак пунктларда үзәкләштерелгән системалар төзү икътисади яктан отышлы түгел:

1. 1 м3 агымны чистартуның артык зур үзкыйммәте аркасында;
2. төзелешнең тыгызлыгы аз булу сәбәпле;
3. җирлекнең катлаулы рельефы аркасында.

Торак пунктлар төрле модификацияләрдә хуҗалык көнкүреш агынтыларын биологик һәм тирән чистартуның автоном җайланмалары белән җиһазландырыла ала, атап әйткәндә:» ЮБАС "җитештерүчәнлеге 1-20М3/көн," ТОП-AS-БИОКСИ " җитештерүчәнлеге 1-50 м3/көн, с
чистартылган агынты суларны утратавыш кавитация блоклары урнаштыру белән зарарсызландыру. Чистарту һәм зарарсызландыру нәтиҗәсендә барлыкка килгән агынты сулар шәхси йорт хуҗалыгының территориясен сугару өчен кулланыла яки су агымына, ә актив ләм һәм ултырма компостлау өчен, соңыннан туфракка ашлама буларак кертелә.

Торак пунктлар һәм җитештерү мәйданчыклары территориясеннән яңгыр һәм кар суларын чистарту ачык каналлар һәм лотокалар системасы белән башкарылачак.

Кушымта № 1

Шартлы билгеләмәләр

-суүткәргеч

- Су манарасы

Икенче участок: Яңа Мокшино

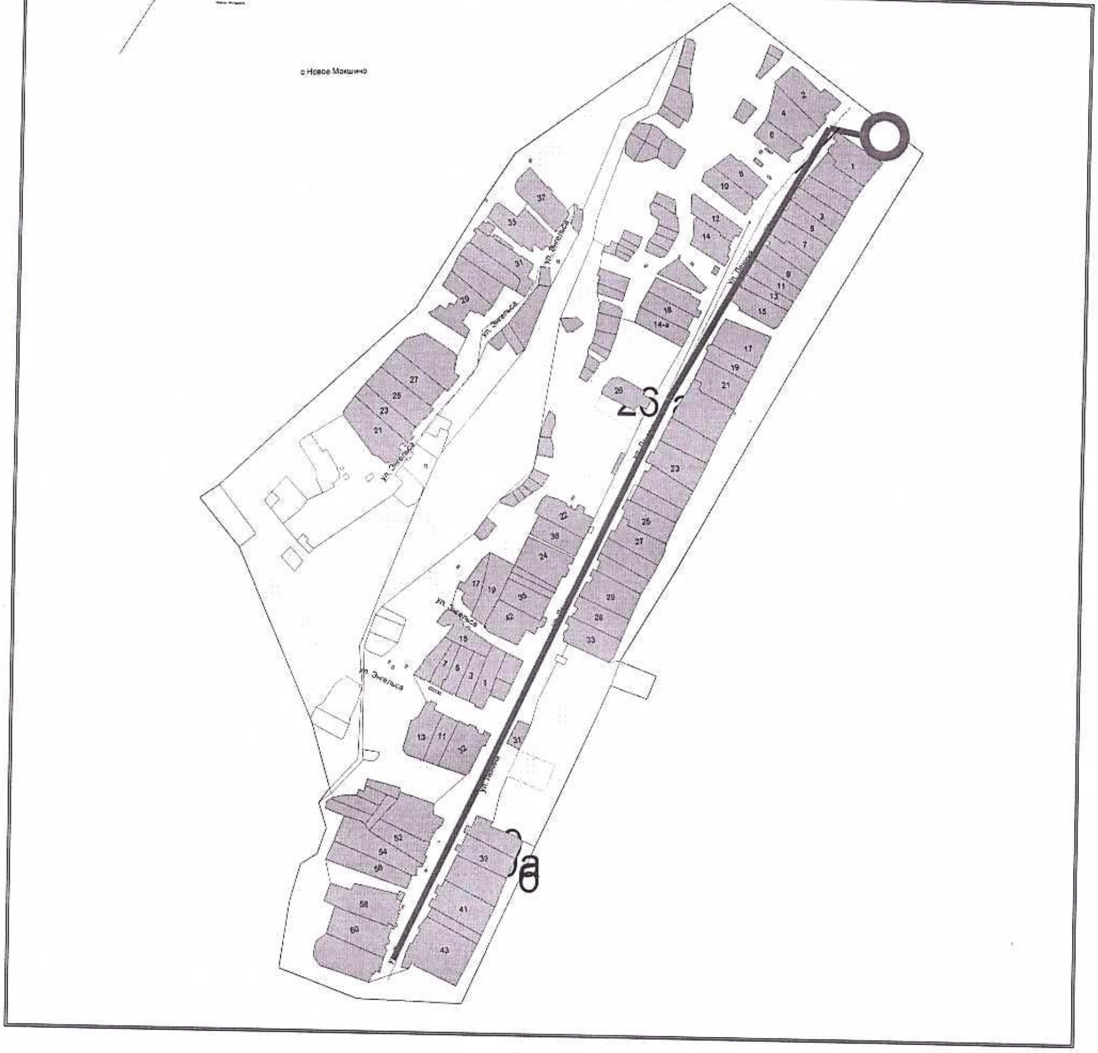

Кушымта № 2

Условные обозначения

-суүткәргеч

- су манарасы

Беренче участок: с. Иске Узи

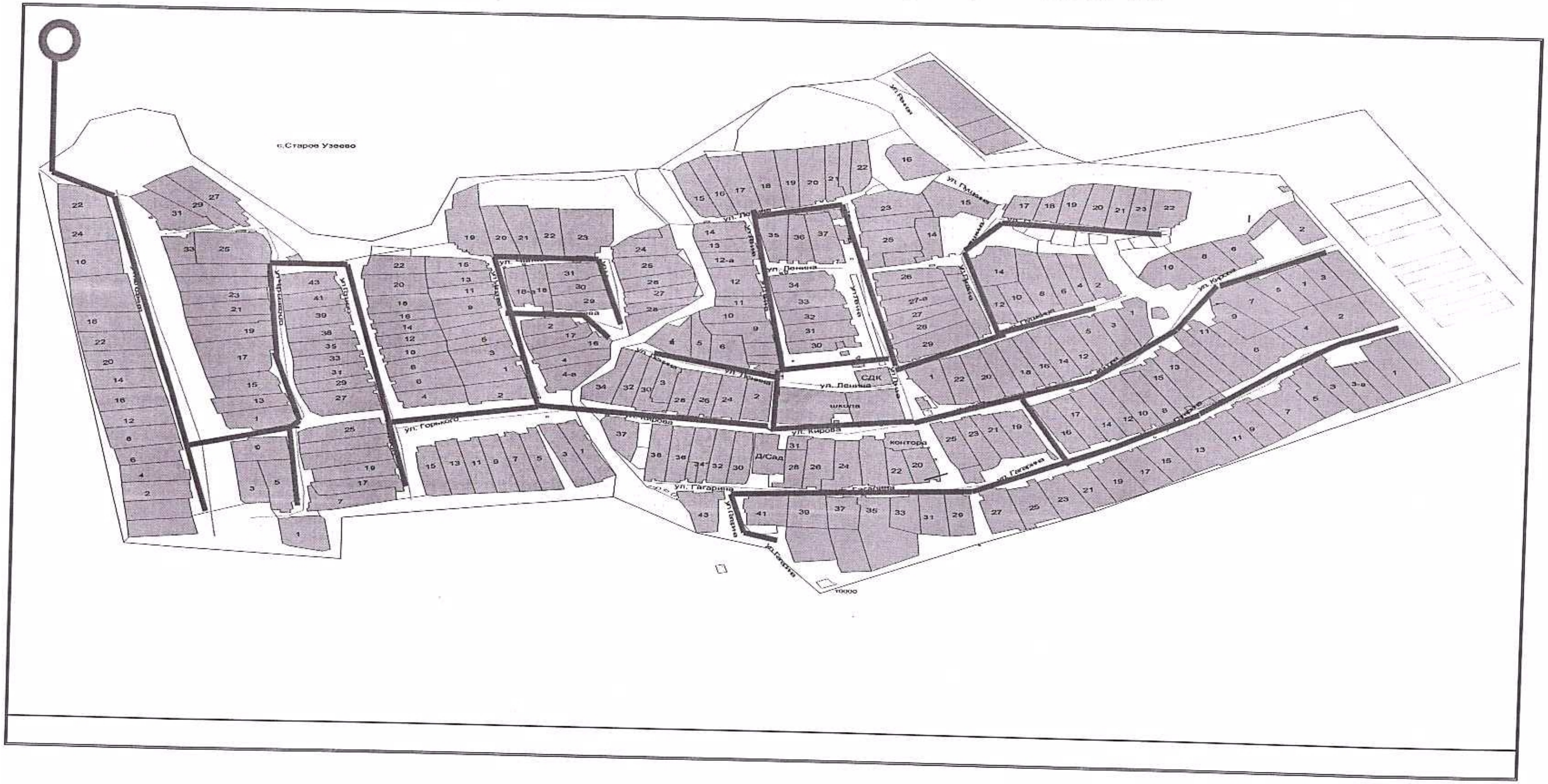

кушымта№ 3

Программа чаралары исемлеге

№ п/п	Объектларның атамалары	Егәрлек	Чара төре	Чара составы	Гамәлгә ашыру вакыты		Әһәмият	Урнаштыру	СМР бәясе хәзерге вакыттагы бәяләр
					башлана	Тәмамлана			
Иске Узи АЖ									
1	Су белән тәэмин итү челтәрләрен	4,2 км	реконструкция	реконструкция	2020	2025	МП	с.Иске Узи	6,3